

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2020. gada 5. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļa sistēma – Direktīva 2006/112/EK – 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts – Atbrīvojumi – Medicīniskās aprūpes sniegšana, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās – Aprūpe pa telefonu – Medmāsu un medicīnas asistentu sniegta aprūpe

Lietā C-48/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Federālā finanšu tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 18. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 25. janvārī, tiesvedībā

X-GmbH

pret

Finanzamt Z,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents) un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerālvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *X-GmbH* vārdā – *G. Burwitz, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *S. Eisenberg*, pārstāve,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Lozano Palacios* un *L. Mantl*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.) 132. panta 1. punkta c) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *X-GmbH* un *Finanzamt Z* (*Z* nodokļu pārvalde, Vācija) par pēdējās minētās atteikumu valsts slimokasu vārdā atbrīvot no pievienotās vērtības nodokļa (PVN) konsultācijas pa telefonu par dažādiem jautājumiem saistībā ar pacientu, kurš cieš no hroniskām vai ilgtermiņa slimībām, veselību un atbalsta programmām, ko sniedz *X*.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2006/112

- 3 Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis atbrīvo no nodokļa šādus darījumus:

[..]

- b) slimnīcas un medicīnisko aprūpi, kā arī ar tām cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti vai, sociālos apstākļos, kuras līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri, vai arī citas pienācīgi atzītas līdzīgas iestādes;
- c) medicīniskās aprūpes sniegšanu, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts;

[..].”

Vācijas tiesības

- 4 2005. gada 21. februāra *Umsatzsteuergesetz* (Likums par apgrozījuma nodokli) (*BGBI.* 2005 I, 386. lpp.), kas grozīts ar 2008. gada 19. decembra likumu (*BGBI.* 2008 I, 2794. lpp.), 4. pantā ir noteikts:

“No nodokļa ir atbrīvoti šādi 1. panta 1. punkta 1. apakšpunktā minētie darījumi:

[..]

14. a) medicīniskās aprūpes sniegšana, darbojoties ārsta, zobārsta, dziednieka, fizioterapeita, vecmātes vai līdzīgā medicīniskā profesijā. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 5 *X* ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas dibināta saskaņā ar Vācijas tiesībām. 2014. gada februārī tā slimokasu vārdā sniedza konsultācijas pa telefonu par dažādiem veselības jautājumiem un pa telefonu īstenoja atbalsta programmas hronisku vai ilgstošu slimību pacientiem.

- 6 Šos pakalpojumus nodrošināja medmāsas un medicīnas asistenti, no kuriem lielākā daļa bija izgājuši arī “veselības aprūpes atbalsta personas” apmācību. Vairāk nekā trešdaļā gadījumu tika iesaistīts ārsts, kurš pārņēma konsultāciju vai – gadījumā, ja bija vajadzīgi precizējumi, – sniedza norādījumus vai otru atzinumu.
- 7 Konsultācijas pa telefonu apdrošinātajiem sniedza iespēju sazināt X darbiniekus jebkurā brīdī, lai lūgtu sniegt informāciju. Ja viņi vēlējās saņemt medicīniskas konsultācijas, minētie darbinieki, izmantojot mērķtiecīgus jautājumus, kas tiem ļāva noteikt medicīnisko kontekstu, ar kuru varētu būt saistīta attiecīgās apdrošinātās personas situācija, veica novērtējumu ar datora palīdzību un pēc tam šai personai sniedza konsultāciju par tās terapeitisko situāciju, skaidrojot tai iespējamās diagnozes un terapiju vai arī piedāvājot tai mainīt rīcību vai aprūpi.
- 8 Pabeigtās lietas izlases veidā tika iesniegtas medicīniskajam vadītājam, kurš it īpaši pārbaudīja apliecināto datu saskanību no medicīniskā viedokļa.
- 9 Atbalsta programmās dalībniekus izvēlējās slimokases, pamatojoties uz norēķinu datiem un klīniskajām ainām, pēc tam šīs slimokases ar viņiem kontaktējās un pēc viņu vēlēšanās reģistrēja programmā. Šo programmu ietvaros trīs līdz divpadsmit mēnešu laikā X darbinieki varēja sazināties ar dalībniekiem pa telefonu, bet nupat minētie jebkurā brīdī varēja zvanīt šiem darbiniekiem, lai iegūtu informāciju saistībā ar savu klīnisko ainu.
- 10 Iesniedzējtiesa norāda, ka šo programmu galvenais mērķis bija uzlabot dalībnieku un viņu ģimenes locekļu izpratni par slimību, zāļu pareizu lietošanu vai citu terapiju uzsākšanu, novērst zāļu nepareizu lietošanu un palīdzēt elastīgi reaģēt uz simptomu pastiprināšanos un sociālo izolāciju. Minēto programmu mērķis bija uzlabot pacientu aprūpes izmaksu pārvaldību, tostarp ievērojami samazinot jaunu hospitalizāciju skaitu, atbalstīt tādu pacientu vecākus, kuriem var būt uzmanības deficīts, un samazināt sekundāru slimību risku.
- 11 Šo darbību ietvaros X lūdza attiecībā uz pamatlietā aplūkoto laikposmu piemērot atbrīvojumu no apgrozījuma nodokļa. Z nodokļu birojs uzskatīja, ka šie darījumi ir apliekami ar nodokli.
- 12 X, kura pirmajā instancē celtā prasība tika noraidīta, iesniedza revīzijas sūdzību *Bundesfinanzhof* (Federālā finanšu tiesa, Vācija).
- 13 Pirmām kārtām, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai var uzskatīt, ka medicīniska rakstura konsultācijas pa telefonu, kas nav saistītas ar konkrētu ārstēšanas kursu un kas notiek tikai pirms šādas ārstēšanas, ir jāapliek ar PVN, vai arī tām ir jāpiemēro Tiesas judikatūra, ar ko no Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma ir izslēgta aprūpe, kuras mērķis ir vienkārši atbildēt uz vispārējām vajadzībām, tādām kā izklaide, labsajūta vai estētiska rakstura vajadzības.
- 14 Otrām kārtām, tā vēlas noskaidrot, vai šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētās medicīniskās un paramedicīniskās profesijas kvalifikācijas pazīmes, ko “klasiskajai” medicīniskajai aprūpei ir definējusi attiecīgā dalībvalsts, attiecas arī uz tādu medicīnisko aprūpi, ko veic bez jebkādas personiskas saskares, vai arī šajā ziņā ir vajadzīgas papildu prasības.
- 15 Šādos apstākļos *Bundesfinanzhof* (Federālā finanšu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai tādos apstākļos kā pamatlietā, kad slimokasu uzdevumā nodokļa maksātājs pa tālruni konsultē apdrošinātās personas dažādos veselības aprūpes un slimību jautājumos, notiek darbība, kas ietilpst [Direktīvas 2006/112] 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta piemērošanas jomā?

- 2) Vai tādos apstākļos kā pamatlietā attiecībā uz pirmajā jautājumā minētajiem pakalpojumiem, kā arī darījumiem saistībā ar “pacientu atbalsta programmām”, lai apliecinātu vajadzīgo profesionālo kvalifikāciju, pietiek ar to, ka konsultācijas pa tālruni sniedz “veselības aprūpes atbalsta personas” (medicīnas asistenti, medmāsas) un aptuveni trešdaļā gadījumu tiek iesaistīts ārsts?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 16 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai uz pakalpojumiem pa telefonu, ko veido konsultāciju sniegšana saistībā ar veselību un slimībām, var attiekties Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums no PVN.
- 17 No šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta gramatiskās interpretācijas izriet – lai uz pakalpojumu varētu attiekties šajā normā paredzētais atbrīvojums, tam ir jāatbilst diviem nosacījumiem, proti, pirmkārt, runai ir jābūt par medicīniskās aprūpes sniegšanu un, otrkārt, šī aprūpe ir jāsniedz, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts (spriedums, 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 18 Tā kā pirmais jautājums ir saistīts ar attiecīgā pakalpojuma būtību, ir jāprecizē pirmā no šiem nosacījumiem tvērums.
- 19 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts atbilstoši pirmā nosacījuma formulējumam attiecas tikai uz jēdzienu “medicīniskās aprūpes sniegšana”, un tajā nav minēta ar pakalpojuma sniegšanas vietu saistīta informācija.
- 20 No Tiesas judikatūras izriet, ka šīs direktīvas 132. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas uz visiem pakalpojumiem, kas tiek sniegti slimnīcās, savukārt minētās direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts attiecas uz pakalpojumiem, kas sniegti ārpus slimnīcām – gan pakalpojuma sniedzēja privātajā dzīvesvietā, gan pacienta dzīvesvietā vai citur (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 18. septembris, *Peters*, C-700/17, EU:C:2019:753, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Tādējādi no minētā izriet, ka šīs pašas direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta piemērošanas vajadzībām uz pakalpojumu, kas atbilst šajā normā minētajiem nosacījumiem, var attiekties minētajā tiesību normā paredzētais atbrīvojums, lai arī kāda būtu tā sniegšanas vieta.
- 22 Turklāt Tiesa attiecībā uz ģimenes ārstu izrakstītajām medicīniskajām analizēm ir atgādinājusi, ka nodokļu neitralitātes princips netiktu ievērots, ja šādiem pakalpojumiem tiktu piemērots PVN atkarībā no to sniegšanas vietas, neievērojot to, ka to kvalitāte ir vienāda, ņemot vērā attiecīgo pakalpojuma sniedzēju izglītību (spriedums, 2019. gada 18. septembris, *Peters*, C-700/17, EU:C:2019:753, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Ņemot vērā visus šos apstākļus, ir jākonstatē, ka pa telefonu sniegtiem aprūpes pakalpojumiem var būt piemērojams Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums no PVN, ja tie atbilst visiem šā atbrīvojuma piemērošanas nosacījumiem.
- 24 Turklāt šis apsvērums atbilst šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajam mērķim samazināt aprūpes izmaksas un padarīt aprūpi pieejamāku indivīdiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 13. marts, *Klinikum Dortmund*, C-366/12, EU:C:2014:143, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 25 Tomēr ir iespējams, ka viens un tas pats nodokļa maksātājs sniedz gan tādus pakalpojumus, kas ir atbrīvoti no PVN un kas atbilst jēdzienam “medicīniskās aprūpes sniegšana”, gan citus pakalpojumus, par kuriem šis nodoklis ir jāmaksā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 20. novembris, *Unterpertinger*, C-212/01, EU:C:2003:625, 38. punkts; 2003. gada 20. novembris, *D’Ambrumenil un Dispute Resolution Services*, C-307/01, EU:C:2003:627, 56. punkts, kā arī 2013. gada 21. marts, *PFC Clinic*, C-91/12, EU:C:2013:198, 31. un 32. punkts).
- 26 Tādējādi iesniedzējtiesai būs jānosaka, kādā mērā pamatlietā aplūkotās konsultācijas pa telefonu atbilst Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā ietvertajam jēdzienam “medicīniskās aprūpes sniegšana”.
- 27 Šajā nolūkā tai būs jāpārbauda, vai šīm konsultācijām ir terapeitisks mērķis, jo tieši tas nosaka, vai ārstniecības pakalpojums ir jāatbrīvo no PVN (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 20. novembris, *Unterpertinger*, C-212/01, EU:C:2003:625, 40. un 42. punkts, kā arī 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld un van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 28 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jēdziens “medicīniskās aprūpes sniegšana” ietver pakalpojumus, kuru mērķis ir diagnosticēt, ārstēt un iespējamā apjomā izārstēt slimības vai veselības traucējumus (spriedumi, 2000. gada 14. septembris, *D.*, C-384/98, EU:C:2000:444, 18. punkts, kā arī 2019. gada 18. septembris, *Peters*, C-700/17, EU:C:2019:753, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Tas tomēr obligāti nenozīmē, ka pakalpojuma terapeitiskais mērķis jāsaprot ļoti šaurā nozīmē (spriedumi, 2010. gada 10. jūnijs, *Future Health Technologies*, C-86/09, EU:C:2010:334, 40. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2013. gada 21. marts, *PFC Clinic*, C-91/12, EU:C:2013:198, 26. punkts). Tādējādi medicīniskie pakalpojumi, kas sniegti, lai aizsargātu, tostarp arī saglabātu vai atjaunotu, personu veselību, ir atbrīvoti no nodokļa atbilstoši Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktam (spriedumi, 2010. gada 10. jūnijs, *Future Health Technologies*, C-86/09, EU:C:2010:334, 41. un 42. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2013. gada 21. marts, *PFC Clinic*, C-91/12, EU:C:2013:198, 27. punkts).
- 30 Šīs analīzes ietvaros, ņemot vērā šā sprieduma iepriekšējā punktā atgādināto judikatūru, lai noteiktu, vai šāda konsultācija ietilpst jēdzienā “medicīniskās aprūpes sniegšana” šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē, nepietiek ar to vien, ka nav iepriekšēja ārsta nosūtījuma pirms konsultācijas pa telefonu vai tai sekojošās konkrētās ārstēšanas.
- 31 Šajā gadījumā konsultācijām, kuru laikā tiek izskaidrotas diagnozes un iespējamā ārstniecība, kā arī tiek piedāvātas līdzšinējā ārstnieciskā kursa izmaiņas – tā kā tās ļauj attiecīgajai personai saprast situāciju no medicīniskā viedokļa un vajadzības gadījumā rīkoties, tostarp lietojot vai nelietojošot kādu medikamentu, – var būt terapeitisks mērķis un uz tām var attiekties jēdziens “medicīniskās aprūpes sniegšana” minētās direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē.
- 32 Turpretī pakalpojumi, kas ietver informācijas sniegšanu par klīnisko ainu vai terapiju, bet kas to vispārējā rakstura dēļ nevar palīdzēt aizsargāt, uzturēt vai atjaunot cilvēku veselību, neietilpst šajā jēdzienā.
- 33 Tāpat pakalpojumi, kas ietver administratīva rakstura informācijas sniegšanu, piemēram, ārstu vai saskaņošanas struktūru kontaktinformāciju, nav pielīdzināmi pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šīs pašas direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums.

34 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pa telefonu sniegtiem pakalpojumiem, kas ietver padomu sniegšanu attiecībā uz veselību un slimībām, var būt piemērojams šajā tiesību normā paredzētais atbrīvojums, ar nosacījumu, ka tiem ir terapeitisks mērķis, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par otro jautājumu

35 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru sadarbības ar valstu tiesām procedūrā, kas ieviesta ar LESD 267. pantu, tai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai iztiesāt tās izskatīšanā esošo lietu, un šajā nolūkā Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotais jautājums (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Dyson*, C-632/16, EU:C:2018:599, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda, ka nevienā spēkā esošajā valsts tiesību aktā nav paredzētas profesionālās prasības medicīnisko konsultāciju sniegšanai pa telefonu un ka, runājot par pacientu atbalsta programmām, ieteikumos, kuriem nav saistoša spēka, ir minēti praktizējoši darbinieki, kas var iesaistīties, skaidri neminot medmāsas vai medicīnas asistentus. Iesniedzējtiesa šādos apstākļos uzskata, ka no PVN varētu būt atbrīvojama tikai tāda medicīniskās aprūpes sniegšana pa telefonu, kurā ticis iesaistīts ārsts.

37 Tādējādi ir jāuzskata, ka ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tādēļ, ka medicīniskā aprūpe tiek sniegta pa telefonu, medmāsām un medicīnas asistentiem, kas šo aprūpi sniedz, ir jāatbilst papildu profesionālās kvalifikācijas prasībām, lai minētajiem pakalpojumiem būtu piemērojams Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums.

38 Jānorāda, ka šis jautājums ir vērst uz to, lai precizētu tvērumu otrajam no šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem un šā sprieduma 17. punktā atgādinātajiem diviem nosacījumiem, attiecībā uz to, ka “aprūpe ir jāsniedz, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts”.

39 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no paša minētās direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta formulējuma izriet, ka šajā direktīvā nav definēts “paramedicīnisko profesiju” jēdziens, bet attiecībā uz šo jautājumu minētajā normā ir norādīts uz definīciju, kas dota dalībvalstu tiesiskajā regulējumā (spriedumi, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld* un *van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 28. punkts, kā arī 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 23. punkts).

40 Šajos apstākļos dalībvalstīm ir rīcības brīvība noteikt profesijas, kurās darbībai medicīniskās aprūpes sniegšanā piemēro atbrīvojumu no PVN, it īpaši tādēļ, lai nodrošinātu šīs pašas direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma pareizu un vienkāršu piemērošanu, un, konkrētāk, noteikt kvalifikāciju, kas vajadzīga, lai strādātu minētajās profesijās (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld* un *van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 29, 30. un 32. punkts, kā arī 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 24. punkts).

41 Tomēr šī dalībvalstu rīcības brīvība nav neierobežota; dalībvalstīm ir jāņem vērā, pirmkārt, šajā normā izvirzītais mērķis, proti, nodrošināt, ka atbrīvojumu no nodokļa piemēro tikai medicīniskajai aprūpei, ko sniedz pakalpojumu sniedzēji ar vajadzīgo profesionālo kvalifikāciju, un, otrkārt, nodokļu neitralitātes princips (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld* un *van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 31., 36. un 37. punkts, kā arī 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 25. punkts).

- 42 Tātad dalībvalstīm, pirmām kārtām, ir jānodrošina, ka minētajā normā paredzētais atbrīvojums attiecas vienīgi uz medicīniskās aprūpes sniegšanu, kas ir pietiekami kvalitatīva (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld* un *van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 37. punkts, kā arī 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 26. punkts).
- 43 Šajā ziņā pietiekama kvalitātes līmeņa prasība ir piemērojama neatkarīgi no izvēlēta saziņas veida pakalpojuma sniegšanai.
- 44 Tādējādi dalībvalstīm ir jānosaka profesionālā kvalifikācija, kas ļauj attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt pietiekami kvalitatīvu aprūpi, vajadzības gadījumā pieprasot, lai pakalpojumu sniedzēji iegūtu papildu profesionālo kvalifikāciju salīdzinājumā ar to, kas tiek prasīta, lai persona varētu sniegt medicīnas aprūpes pakalpojumus citādā veidā, nevis pa telefonu.
- 45 Otrām kārtām, dalībvalstīm ir jāievēro nodokļu neitralitātes princips, kas liedz tādu līdzīgu pakalpojumu sniegšanu, starp kuriem pastāv konkurence, no PVN viedokļa izvērtēt atšķirīgi (spriedumi, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld* un *van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 39. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2019. gada 27. jūnijs, *Belgisch Syndicaat van Chiropraxie* u.c., C-597/17, EU:C:2019:544, 28. punkts).
- 46 Tādējādi iesniedzējtiesai it īpaši ir jāpārbauda, vai konsultāciju un pacientu atbalsta programmu, ko īsteno medmāsas un medicīnas asistenti, izslēgšana no Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma būtu pretrunā nodokļu neitralitātes principam, ja šie praktizējošie medicīnas darbinieki savu profesionālo kvalifikāciju dēļ ir spējīgi nodrošināt, ka šādiem pa telefonu sniegtajiem pakalpojumiem ir tāds pats kvalitātes līmenis kā citu pakalpojumu sniedzēju, kuri izmanto šos pašus saziņas līdzekļus, sniegtajiem pakalpojumiem.
- 47 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā nav noteikts, ka tādēļ, ka medicīniskās aprūpes pakalpojumi tiek sniegti pa telefonu, medmāsām un medicīnas asistentiem, kas sniedz šos pakalpojumus, būtu izvirzāma papildu profesionālās kvalifikācijas prasība, lai minētajiem pakalpojumiem varētu piemērot šajā tiesību normā paredzēto atbrīvojumu no nodokļa, ar nosacījumu, ka var uzskatīt, ka šiem pakalpojumiem ir tāds pats kvalitātes līmenis kā pakalpojumiem, kurus, izmantojot šos pašus saziņas līdzekļus, sniedz citi pakalpojumu sniedzēji, un tas ir jānoskaidro iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pa telefonu sniegtiem pakalpojumiem, kas ietver padomu sniegšanu attiecībā uz veselību un slimībām, var būt piemērojams šajā tiesību normā paredzētais atbrīvojums, ar nosacījumu, ka tiem ir terapeitisks mērķis, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.**
- 2) **Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā nav noteikts, ka tādēļ, ka medicīniskās aprūpes pakalpojumi tiek sniegti pa telefonu, medmāsām un medicīnas asistentiem, kas sniedz šos pakalpojumus, būtu izvirzāma papildu profesionālās**

kvalifikācijas prasība, lai minētajiem pakalpojumiem varētu piemērot šajā tiesību normā paredzēto atbrīvojumu no nodokļa, ar nosacījumu, ka var uzskatīt, ka šiem pakalpojumiem ir tāds pats kvalitātes līmenis kā pakalpojumiem, kurus, izmantojot šos pašus līdzekļus, sniedz citi pakalpojumu sniedzēji, un tas ir jānoskaidro iesniedzējtiesai.

[Paraksti]